न युक्तं भवता त्यक्तुं संग्रामं दारुकात्मज। मयि युद्धार्थिनि भृशं स त्वं याहि यतो रणं।
इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्व्वणि अर्ज्जुनाभिगमनपर्व्वणि सौभवधोपाख्याने अष्टादशोऽध्यायः॥ १८॥
॥ वासुदेव उवाच॥ एवमुक्तस्तु कौन्तेय सूतपुत्रस्ततोऽब्रवीत्। प्रद्युम्नं बलिनां श्रेष्ठं मधुरं श्लक्ष्णमङ्गसा। ७५०
न मे भयं रौक्मिणेय संग्रामे यच्छतो हयान्। युद्धज्ञानोऽस्मि वृष्णीनां नात्र किञ्चिदतोऽन्यथा।
आयुष्मन्नुपदेशस्तु सारथ्ये वर्त्तता स्मृतः। सर्व्वार्थेषु रथी रथ्यस्त्वञ्चापि भृशपीडितः।
त्वं हि शाल्वप्रयुक्तेन शरेणाभिहतो भृशं। कश्मलाभिहतो वीर ततोऽहमपयातवान्।
स त्वं सात्वतमुख्याद्य लब्धसंज्ञो यदृच्छया। पश्य मे हयसंयाने शिक्षां केशवनन्दन।
दारुकेणाहमुत्पन्नो यथावच्चैव शिक्षितः। वीतभीः प्रविशाम्येतां शाल्वस्य प्रथितां चमूं। ७५५
॥ वासुदेव उवाच॥ एवमुक्त्वा ततो वीर हयान् सञ्चोद्य सङ्गरे। रश्मिभिस्तु समुद्यम्य जवनोऽभ्यपतत्तदा।
मण्डलानि विचित्राणि यमकानीतराणि च। सव्यानि च विचित्राणि दक्षिणानि च सर्व्वशः।
प्रतोदेनाहता राजन्रश्मिभिश्च समुद्यताः। उत्पतन्त इवाकाशे व्यचरंस्ते हयोत्तमाः।
ते हस्तलाघवोपेतं विज्ञाय नृप दारुकिं। दह्यमाना इव तदा नास्पृशंश्चरणैर्म्महीं।
सोऽपसव्यां चमूं तस्य शाल्वस्य भरतर्षभ। चकार नातियत्नेन तदद्भुतमिवाभवत्। ७६०
अस्पृश्यमाणोऽपसव्यं प्रद्युम्नेन च सौभराट्। यन्तारमस्य सहसा त्रिभिर्व्वाणैः समार्द्दयत्।
दारुकस्य सुतस्तत्र वाणवेगमचिन्तयन्। भूय एव महाबाहो प्रययावपसव्यतः।
ततो वाणान् बहुविधान् पुनरेव स सौभराट्। मुमोच तनये वीर मम रुक्मिनिनन्दने।
तानप्राप्तान् शितैर्व्वाणैश्चिच्छेद परवीरहा। रौक्मिणेयः स्मितं कृत्वा दर्शयन् हस्तलाघवं।
छिन्नान् दृष्ट्वा तु तान् वाणान् प्रद्युम्नेन स सौभराट्। आसुरीं दारुणीं मायामास्थाय व्यसृजत् शरान्। ७६५
प्रयुज्यमानमाज्ञाय दैतेयास्त्रं महाबलं। ब्रह्मास्त्रेणान्तरा च्छित्वा मुमोचान्यान् पतत्रिणः।
ते तदस्त्रं विधूयाशु विव्यधू रुधिराशनाः। शिरस्युरसि वक्त्रे च स मुमोह पपात च।
तस्मिन्निपतिते क्षुद्रे शाल्वे वाणप्रपीडिते। रौक्मिणेयोऽपरं वाणं सन्दधे शत्रुनाशनं।
तमर्च्चितं सर्व्वदशार्हपूगैराशीविषाग्निज्वलनप्रकाशं। दृष्ट्वा शरं ज्यामभिनीयमानं बभूव हाहाकृतमन्तरीक्षं।
ततो देवगणाः सर्व्वे सेन्द्राः सहधनेश्वराः। नारदं प्रेषयामासुः श्वसनञ्च मनोजवं। ७७०
तौ रौक्मिणेयमागम्य वचोऽब्रूतां दिवौकसां। नैष वध्यस्त्वया वीर शाल्वराजः कथञ्चन।
संहरस्व पुनर्व्वाणमवध्योऽयं त्वया रणे। एतस्य च शरस्याजौ नावध्योऽस्ति पुमान् क्वचित्।
मृत्युरस्य महाबाहो रणे देवकिनन्दनः। कृष्णः संकल्पितो धात्रा तन्न मिथ्या भवेदिति।
ततः परमसंहृष्टः प्रद्युम्नः शरमुत्तमं। संजहार धनुःश्रेष्ठात्तूणे चैव न्यवेशयत्।
तत उत्थाय राजेन्द्र शाल्वः समरदुर्म्मनाः। व्यापायात्सबलस्तूर्णं प्रद्युम्नशरपीडितः। ७७५
स द्वारकां परित्यज्य क्रूरो वृष्णिभिरर्द्दितः। सौभमास्थाय राजेन्द्र दिवमाचक्रमे तदा।
इति श्रीमाहाभारते आरण्यपर्व्वणि अर्ज्जुनाभिगमनपर्व्वणि सौभवधोपाख्याने ऊनविंशोऽध्यायः॥ १९॥